

ZooEasy als registratiesysteem voor zeldzame rassen

Nauwkeurige registratie is een vereiste voor een verantwoorde en succesvolle fokkerij. Niet alleen speelt afstamming bij zeldzame rassen een cruciale rol, fokkers willen ook gegevens over het exterieur en de prestaties van de dieren overzichtelijk vastleggen. In deze serie worden de mogelijkheden van een aantal systemen toegelicht.

Uit onderzoek van WUR-studenten blijkt dat er verschillende dierregistratiesystemen in gebruik zijn bij de rasverenigingen voor de zeldzame rassen.

In dit eerste artikel komt het ZooEasy-systeem aan de orde op basis van interviews met de oprichter-directeur Erik Reudink en de stamboekhouder Johan Vennedunker van de Landelijke Fokkersclub Nederlandse Landgeiten (LFNL).

Groei van ZooEasy

In 1993 kreeg de oprichter van ZooEasy, Erik Reudink, de vraag van een vriend of hij op de computer een stamboom wilde maken voor zijn Stabijhoun. Daarna volgden er ook al snel soortgelijke vragen van vogelliefhebbers. In 2000 waren er 7.000 cd's aan de man gebracht met het standalone-systeem van Ra-Bird, waarmee fokkers de gegevens van hun dieren op hun eigen computer konden vastleggen. De eerste klanten bestonden voor 80 procent uit vogelliefhebbers en voor 20 procent uit fokkers van kleindieren.

In 2001 richtte Erik Reudink ZooEasy op. Uiteindelijk zijn er al twaalf versies van ZooEasy (standalone) aan de man gebracht, voor 60 procent in Nederland en voor elk 20 procent in Duitsland en

Engeland (in totaal 20.000 pakketten!). In 2007 maakten programmeurs in India de internetversie van ZooEasy. De gegevens van de dieren die de fokkers invoeren, komen op een centrale server van ZooEasy te staan. Hierdoor krijgen leden en besturen van verenigingen wereldwijd via internet toegang vanaf elke werkplek.

Daarmee werd het systeem interessant voor rasverenigingen. Veel verenigingen laten de fokkers de gegevens invoeren en de stamboekhouder beoordeelt de registratie en keurt deze goed. Zo weet een rasvereniging waar welke dieren zijn en hoe het ras zich ontwikkelt.

Onlangs is versie 12 online gegaan. In 2015 kunnen de gebruikers van de standalone-versie overstappen op deze versie, die alleen online aangeboden wordt. Dan wordt het ook mogelijk de eigen gegevens in te voeren en in te zien op tablet of smartphone. Het systeem houdt alle mutaties bij, zodat altijd te zien is wie wat wanneer gewijzigd heeft.

Gebruikers kunnen online een cursus volgen en er is een helpdesk met twee mensen beschikbaar voor vragen. Jaarlijks wordt er een gebruikersavond gehouden waar nieuwe wensen geïnventariseerd worden.

Mogelijkheden van ZooEasy

ZooEasy is uitgegroeid van een stamboomprogramma naar een programma waarin alle gegevens die fokkers verzamelen vastgelegd kunnen worden: exterieur, prestaties op keuringen, producties, vruchtbaarheid, ziekten en uitslagen van laboratoriumonderzoek (afstammingsverificatie en testen op erfelijke gebreken). Het systeem biedt ook de mogelijkheid van

Stamboekformulier Hiep uit 't Rundedal

Landelijke Fokkersclub Nederlandse Landgeiten
Bewijs van inschrijving

HIEP UIT 'T RUNDEDAL

Registratienr.: NL02685090016
Geboren: 09-03-2008
Status: STAMBOEK
Kleur: ZW/RO
Inzetel: 11.52%
Keuring 1: 2008; 7,4,6,7,6,12,5,7,34,88, 62 cm
Keuring 2: 2008; ZG,ZG,ZG,G,ZG,ZG

Geslacht: R
Ras %: :
Get: : NL 100,00%

Ouders	Grootouders	Overgrootouders
 GFRMO VD HUIZELS NL2001420002; 14-03-2007 STAMBOEK ZW/RO; 9,96%; 2010; 7,5,7,8,6,9,5,12,8,35, 79 cm	 COBORTH V VREDENHEIM NL2388000016; 24-02-2003 STAMBOEK BR/RO; 15,55%; 2006; 6,4,6,6,5,10,5,7,34,89, 68 cm	 ANTON V DOERJART NL184712018; 10-02-2001 STAMBOEK ZW/RO; 9,40%; 2002; 6,3,6,5,5,8,5,7,38,78, 76 cm
 ESCILLA VD LINDBORG NL2388000038; 21-02-1996 STAMBOEK ZW/RO; 11,14%; 2000; 5,4,7,6,8,5,7,38,83, 71 cm	 CALDO VH ERG NL23819230157; 03-04-2001; STAMBOEK ZW/RO; 7,45%; 2004; 8,5,5,7,6,11,5,7,34,88, 76 cm	 DOORTJE VD SWIRE STEE NL2379500015; 08-05-2004 STAMBOEK ZW/RO; 13,50%; 2005; 5,4,6,5,6,10,5,6,29,76,
 ELVIA VAN AIGESBUURT NL2379500015; 08-05-2004 REGISTERBOEK BR/RO; 9,00%; 2005; 6,4,6,10,20,20,0	 DROOP VD ELSENDEEF NL007011118; 12-02-2004 STAMBOEK BR/RO; 15,06%; 2005; 7,4,5,4,8,5,7,29,75, 77 cm	 CARLA VD GOUDBERG NL0080920002; 09-02-2003 STAMBOEK ZW/RO; 5,37%; 2005; 7,4,6,6,6,12,5,7,29,82, 67 cm
 ELEGANCE V MARSCUM NL27232130015; 23-01-2005 STAMBOEK ZW/RO; 7,75%; 2006; 7,4,6,5,6,9,5,6,30,78, 66 cm	 DRIES V MARSCUM NL2127180018; 03-02-2006 STAMBOEK ZW/RO; 5,30%; 2008; 8,5,6,6,6,10,5,7,35,89, 80 cm	 ECCESTANCS V MARSCUM NL2127180058; 18-01-2003 STAMBOEK ZW/RO; 5,04%; 2004; 5,4,6,6,5,8,4,7,29,74, 65 cm

Keuringen
 Keuring 1: VAN 'T MIDERAST
 Keuring 2: A 28 EXLOERMOND, NEDERLAND
 Op: 0818

Fokker
 Fokker: VAN 'T MIDERAST
 Turfboerstraat 14
 Post 14 28 EXLOERMOND, NEDERLAND
 Locatie: DE138

Blad 1. Van de ouders is weergegeven: naam, reg.nr., geb.datum, rasus, kleur, inzetel en laatste keuringresultaten.
 Geboortedatum: 09-03-2014

Geboortedatum: 09-03-2014
 Europese Commissie voor het beheer van de
 Algemeen in: 2^e Etage, Museum, IT, Van der Valk, Oudekerkplein 2, 1017 CA, NL

proefparingen, waarna de fokker de inteelt-coëfficiënt van de nakomeling(en) te zien krijgt voor het nemen van paringsbeslissingen. Het wordt binnenkort ook mogelijk voor rasverenigingen van honden om de dekaanvragen te automatiseren. In het systeem zijn logische testen ingebouwd, zoals: een vader of moeder moet eerder geboren zijn dan een nakomeling.

Dit maakt dat de in ZooEasy opgeslagen gegevens zich goed lenen voor analyses. De verwantschap en inteelt van een ras kunnen geanalyseerd worden met het POPREP-programma uit Mariensee. Vanuit ZooEasy kunnen de afstammingsgege-

Stamboom Hiep uut 't Rundedal

HEIP UUT 'T RUNDLEDAL	Ouders	Grootouders	Overgrootouders
 HEIP UUT 'T RUNDLEDAL NL0289508018, Gek, ZWBO, 09-03-2008, 11,52%	 GERKO VD MILZELS NL20817420052, Bok, ZWBO, 14-03-2007, 9,66%	 ANTON V ODERFART NL23764710039, Bok, ZWBO, 02-2001, 9,50%	 SCILLA VD LINDENDORP NL23380000038, Gek, ZWBO, 02-1996, 11,14%
 FIONA, NL10007208425, Gek, ZWBO, 29-01-2008, 9,44%	 FENNECHEN VD SWINNE STEE NL2375908073, Gek, ZWBO, 08-03-2006, 9,83%	 CALDO VH ERF, NL23819230157, Bok, ZWBO, 02-04-2003, 7,43%	 DOORTJE VD SWINNE STEE NL2375908073, Gek, ZWBO, 08-03-2006, 13,50%
 ELEGANCE V MASSIM NL27232120113, Gek, ZWBO, 23-01-2005, 7,72%	 SLUTZ VAN ALDEBAURT NL22524300043, Bok, BRBO, 05-02-2005, 9,00%	 DROOP VD ELSENGEEF NL0014021142, Bok, BRBO, 12-02-2004, 15,08%	 CARLA VD GOUDERBERG NL6055020021, Gek, ZWBO, 09-02-2003, 8,57%
 CONSTANCE V MASSIM NL2127180058, Gek, ZWBO, 18-01-2003, 9,04%	 DRIES V MASSIM NL2127180058, Bok, ZWBO, 03-02-2004, 9,92%		

vens van hondenrassen aangeleverd worden bij de Raad van Beheer op Kynologisch gebied in Nederland voor hun monitorings- en sturingsprogramma op verwantschap en inteelt. Op dit moment is ZooEasy in gebruik bij diverse verenigingen van onder meer honden, geiten, runderen, watervogels en vogels.

Invoeren van gegevens

In de Landelijke Fokkersclub Nederlandse Landgeiten (LFNL) verzorgen Johan en Tiny Vennedunker het stamboekbeheer. Johan geeft aan dat het invoeren van de gegevens van de dieren door de fokkers zelf het belangrijkste motief was om ZooEasy-online aan te schaffen in 2008.

Het werk van de fokkers begint met de mogelijkheid om proefparingen voor een geit uit te voeren met de bokken die in het bestand staan van goedgekeurde stamboekbokken. Dan volgt het invoeren van de gegevens van de daadwerkelijke dekking. Wanneer de lammeren worden geboren, voert de fokker alle gegevens in over geboorteverloop en alle relevante gegevens per lam, inclusief de kleur die in de fokkerij van landgeiten een belangrijke rol speelt. Bijna 90 procent van de geboorten wordt zo ingevoerd; het resterende deel wordt nog ingevoerd door de stamboekhouder. Het ZooEasy-systeem controleert meteen of de geboortedatum correct is.

De fokker kan ook zelf de verkoop van lammeren of sterfdata invoeren. Daarnaast kan hij ziekten, entingen, ontwormen et cetera invullen in een vrij veld.

Verschillende bevoegdheden

Het ZooEasy-online programma kent verschillende bevoegdheden (rollen) toe. Zo

kan een fokker alleen bij de gegevens van zijn eigen dieren veranderingen aanbrengen en kan hij van zijn eigen dieren verschillende nuttige overzichten uitdraaien. Hij kan gegevens van de dieren van andere fokkers inzien, maar niets wijzigen. De stamboekbeheerder heeft ook andere bevoegdheden. Hij krijgt een bericht dat de dek- of geboortegegevens ingevoerd zijn en controleert de gegevens (waarbij fouten worden teruggekoppeld naar de fokker).

In de vereniging worden de lammeren gekeurd en op latere leeftijd ook de geiten. De regionale keuringsorganisatie neemt de keuringsgegevens over in een Excel-bestand. Dit bestand leest de stamboekbeheerder in en de fokker ziet meteen dat de keuringsgegevens bij zijn dieren staan.

Op de keuringen worden ook foto's van de dieren gemaakt door aangewezen fotografen. Deze kunnen de kleurenfoto's inlezen. Van de stamboekdieren kan de fokker zelf een stamboekcertificaat printen en vergezeld van foto's de stamboom van een dier laten zien.

Gebruikershandleiding

Johan Vennedunker geeft aan dat het streven is om ZooEasy ook zo veel mogelijk te gebruiken in de communicatie naar de leden en decentraal te laten doen wat decentraal kan.

Om dat te realiseren heeft de LFNL een uitvoerige gebruikershandleiding voor de fokkers gemaakt. De kosten van het ZooEasy-online programma bedragen ongeveer € 8 per lid per jaar. De LFNL is heel tevreden met dit systeem en over het feit dat nieuwe wensen altijd bespreekbaar zijn met Erik Reudink. ●